

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Néprajz és Antropológia
1.4 Szakterület	Kultúratudomány
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Néprajz

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLD1124 Művészet és kultúra						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Szikszai Mária						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Szikszai Mária						
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	I.	2.6. Az értékelés módja	vizsga	2.7 A tantárgy típusa	(A)

1. kötelező (Kö), választható (V) vagy fakultatív (F); 2. alaptantárgy (A), szaktantárgy (Sz) vagy kiegészítő (Ki)

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					26
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					28
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	83				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Előadóterem, vetítő, laptop, Power Point program
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Szemináriumi terem, vetítő, laptop, Power Point program

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C.1. A humán- és társadalomtudományok ismeretanyagának interdiszciplináris felhasználása és alkalmazása</p> <p>C1.3. Humán- vagy társadalomtudományok fogalmainak és módszereinek használata egy kulturális-társadalmi jelenség leírásában, vizsgálatában</p> <p>C5.2: különböző típusú beszédmodok értelmezése a diskurzusanalízis fogalmainak és módszertanának segítségével</p>
Általános kompetenciák	<p>CT1: A szakmai feladatok kijelölt határidőn belüli hatékony és felelősségteljes teljesítése/megvalósítása a tudományos tevékenység etikai elveinek tiszteletben tartásával és a szakszerű hivatkozás szabályainak szigorú alkalmazásával (gyakorlati jellegű tevékenységek során a magyar népi kultúra különböző területein fellelhető, gyűjthető és értelmezhető jelenségek áttekintése; lehetséges kutatási témák körvonalazása és módszertani megközelíthetőségének megvitatása).</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Célunk, hogy áttekintsük az egyes művészettörténeti korszakok építészeti, szobrászati, festészeti jellegzetességeit.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A művészettörténeti korszakok általános gazdasági, társadalmi folyamatok tükrében értelmezendők, és mint ilyen, az adott kor kultúrájának részeként vizsgáljuk azokat. A művészettörténeti korszakok bemutatásán túl fontos szerepet kapnak az egyes korszakokban megszületett kimagasló művészeti alkotások kulturális, egyháztörténeti háttere, kontextusa.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. A művészet története, bevezetés</p> <p>Kulcsszavak: stílus, műalkotás, közönség, befogadó, interdiszciplinaritás</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>2. Egyiptom: az „előretekinthető” emlékezés művészete</p> <p>Kulcsszavak: stílári egység, kormányzás és vallás, piramis-típusok, egyiptomi falfestészet</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>3. Görög művészet. Harmónia és technika.</p> <p>Kulcsszavak: görög templom, dór, ion, korintoshi stílus, görög dráma, kuros, kore, kánon, vázafestészet</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>4. Keresztény művészet (román kor és gótika)</p> <p>Kulcsszavak: antik római hagyományok, barbár művészet, egyházi művészet, funkciók (dekoratív, oktató, vallásos), boltozatos építészet (dongaboltozat, keresztboltozat), kétszentélyes bazilikák; szervezési és technikai korszerűsítés, támpillér, támív, rózsablak, szárnyasoltár, miniatúrafestészet, színes üvegablak, síremlék-szobrászat</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>5. Gótika (Giotto). Magyarországi gótikus táblaképek.</p> <p>Kulcsszavak: perspektíva, zárt kompozíció, élethű képek idealizált egységben</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>6. Az olasz reneszánsz (Massaccio 1401-1428, Fra Angelico 1400-1455, Piero della Francesca 1416-1492, Sandro Botticelli 1445-1510)</p> <p>Kulcsszavak: humanista művészet, valóság-hű ábrázolás, arcképek és</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	

városképek, devotio moderna		
<p>7. Az olasz reneszánsz (Michelangelo Buonarroti, Leonardo da Vinci)</p> <p>Kulcsszavak: változatosság, ötletesség, cselekvési szabadság, művészi öntudatosság</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>8. A flamand út (Jan van Eyck, Hans Memling, Hugo van der Goes, Hieronymus Bosch, Quentin Massys, Joachim Patenier, , id. Pieter Bruegel.</p> <p>Kulcsszavak: realista részletek, vonalfinomság, izzó színek, tájkép, zsánerkép</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>9. Német mesterek (Albrecht Dürer, Mathias Grünewald)</p> <p>Kulcsszavak: rézrarc, fény és árnyékhatások, metszetsorozatok, (ön)arckép, variációk, akvarell;</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>10. Barokk látványosság művészete (Caravaggio, Velazquez, Rubens)</p> <p>Kulcsszavak: naturalisztikus, szenzuális, fényűző, dúsgazdag, emocionális, túldíszített, higgadt, racionális, ünnepélyes</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>11. Klasszicizmus és az antik nagyság. Romantikus művészet. (Goya, Ingres, Delacroix, Constable, Géricault, Turner)</p> <p>Kulcsszavak: racionalizmus, antik minták, formai tökéletesség; nemzeti érzés, nosztalgia, a lélek mélységei</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>12. Populáris kisgrafika a 17-19. században.</p> <p>Kulcsszavak: magánáhitat, szentkép, populáris kultúra</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>13. Realizmus és impresszionizmus (Degas, Monet, Manet, Renoir, Pissaro).</p> <p>Kulcsszavak: élő művészet, rutság, társadalmi viszonyok; érzéki benyomás, fény-árnyék, élmény</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>14. A művészetek forradalma (Magritte, Dalí, Klimt, Picasso, Munch, Modigliani, Gaudi, Tiffany)</p> <p>Kulcsszavak: avantgarde, szürrealizmus</p>	Frontális bemutatás, problémafelvetés, megbeszélés	
<p>Könyvészet tematikák szerint:</p> <p>1.</p> <p>Belting, Hans: A művészettörténet vége. Atlantisz Könyvkiadó, 2007.</p> <p>Németh Lajos: Törvény és kétely. Gondolat Kiadó, Budapest, 12-67.</p> <p>2.</p> <p>Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): Az első birodalmak művészete. Egyiptomi művészet. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 22-27.</p> <p>3.</p> <p>Eco, Umberto: Az ókori görög szépségeszmény. In: Uő (szerk): A szépség története. Európa, Budapest. 2005. 37-59.</p> <p>Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): Hellas és az itáliai kultúrák. Görög művészet. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 52-79.</p> <p>4.</p> <p>Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): A Gótika. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 194-229.</p>		

Helen de Borchgrave: Kalandozás a keresztény művészet világában. Athenaeum Kiadó, Budapest. 2000.

5.

Eco, Umberto: A pástrolánytól az angyali hölgyig. In: Uő (szerk.): A szépség története. Európa, Budapest. 2005. 154-175.

Suckale, Robert – Weniger, Matthias – Wundram, Manfred: Gótika. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007.

Török Gyöngyi (szerk.): Gótikus szárnyasoltárok a középkori Magyarországon. Kossuth Kiadó, Budapest. 2005.

Wolf, Norbert: Giotto. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007.

6.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): A korai reneszánsz. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 214-229.

Wundram, Manfred: Massaccio: Szentháromság. In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 26-27.

Wundram, Manfred: Fra Angelico: Mária megkoronázása. In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 28-29.

Wundram, Manfred: Piero della Francesca: Jézus megkeresztelése. In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 32-33.

Wundram, Manfred: Sandro Botticelli: A Tavasz. In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 38-39.

Eco, Umberto: A reneszánsz mágikus szépsége. In: Uő (szerk.): A szépség története. Európa, Budapest. 2005. 176-191.

7.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): A diadalmas reneszánsz. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 230-251.

Wundram, Manfred: Michelangelo: A delphi Szibilla. In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 54-55.

Wundram, Manfred: Leonardo da Vinci: Szent Anna harmadmagával. In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 50-51.

Zöllner, Frank: Leonardo. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2006.

8.

Suckale, Robert – Weniger, Matthias – Wundram, Manfred: Jan van Eyck: Krisztus, Mária, Keresztelő Szent János és a Bárány imádása a genti oltáron. In: Gótika. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 66-67.

Suckale, Robert – Weniger, Matthias – Wundram, Manfred: Rogier van der Weyden: Levétel a keresztről. In: Gótika. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 70-71.

Suckale, Robert – Weniger, Matthias – Wundram, Manfred: Hans Memling: Szent Katalin misztikus eljegyzése a Szent János oltárról. In: Gótika. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 88-89.

Suckale, Robert – Weniger, Matthias – Wundram, Manfred: Hugo van der Goes: A pástrolor imádása a Portinari-oltáron. In: Gótika. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 92-93.

Gibson, Walter S.: Hieronymus Bosch. Thames and Hudson, London. 2001.

Gibson, Walter S.: Bruegel. Thames and Hudson, London. 2002.

Hagen, Rose-Marie, Rainer: Bruegel. A festői életmű. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2006.

9.

Wundram, Manfred: Dürer: A szentháromság imádása... In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 60-61.

Wundram, Manfred: Mathias Grünewald: Golgota az isenhelmi oltárról. In: Reneszánsz. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 60-61.

Elek Artúr: Grünewald. Nyugat, 4. szám <http://www.epa.oszk.hu/00000/00022/00098/03152.htm> . 1912

10.

Bauer, Hermann – Prater, Andreas: Barokk. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007.

Bauer, Hermann – Prater, Andreas: Caravaggio: Sirba tétel. In: Uők: Barokk. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 30-31.

Bauer, Hermann – Prater, Andreas : Velazquez: Las meninas In: Uők: Barokk. Taschen/Vince Kiadó, Budapest. 2007. 70-71.

Eco, Umberto: A bájoságtól a nyugtalanító Szépségig. In: Uő (szerk): A szépség története. Európa, Budapest. 2005. 214-235.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): A 17. század avagy a látványosságok kora. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 252-327.

11.

Eco, Umberto: A ráció és a szépség. In: Uő (szerk): A szépség története. Európa, Budapest. 2005. 237-273.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): Klasszicizmus. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 356-371.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): A romantikus művészet. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 372-385.

12.

Knapp Éva–Tüskés Gábor: Populáris grafika a 17-18. században. Balassi Kiadó, Budapest. 2004.

Fülemile Ágnes: Populáris grafika Magyarországon a 19. század második felében: emléklapok és emblematikájuk. In: Kisbán Eszter (szerk.): Parasztkultúra, populáris kultúra és a központi irányítás. Budapest. 1994. 213-233.

13.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): A 19. századi realizmus. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 458-479.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): Az impresszionisták. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 480-501.

14.

Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): A művészetek forradalma. In: (Uők): Egyetemes művészettörténet. Park Kiadó, Budapest. 1999. 568-623.

Klingsöhr-Leroy, Cathrin: René Magritte: Kulcs az álmokhoz. In: Szürrealizmus. Taschen-Vincye Kiadó, Budapest, 2004. 62-63.

Klingsöhr-Leroy, Cathrin: René Magritte: A szabadság kapuja. In: Szürrealizmus. Taschen-Vincye Kiadó, Budapest, 2004. 64-65.

Klingsöhr-Leroy, Cathrin: Salvador Dalí: Az emlékezet állandósága. In: Szürrealizmus. Taschen-Vincye Kiadó, Budapest, 2004. 38-39.

Klingsöhr-Leroy, Cathrin: Salvador Dalí: Égő zsiráf. In: Szürrealizmus. Taschen-Vincye Kiadó, Budapest, 2004. 42-43.

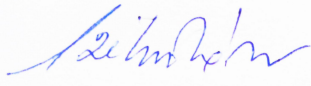

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Ajánlott témák az I. feladathoz:		
Albrecht Altdorfer korának és munkásságának bemutatása	Bemutató (ppt), megbeszélés, vita	A hallgatók vetített képek bemutatását készítik a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása)
Hans Baldung Grien korának és munkásságának bemutatása	Bemutató (ppt), megbeszélés, vita	A hallgatók vetített képek bemutatását készítik a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása)
Gustave Courbet korának és munkásságának bemutatása	Bemutató (ppt), megbeszélés, vita	A hallgatók vetített képek bemutatását készítik a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása)
Andrea del Sarto korának és munkásságának bemutatása	Bemutató (ppt), megbeszélés, vita	A hallgatók vetített képek bemutatását készítik a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása)
Hans Holbein korának és munkásságának bemutatása	Bemutató (ppt), megbeszélés, vita	A hallgatók vetített képek bemutatását készítik a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása)
Andrea Mantegna korának és munkásságának bemutatása	Bemutató (ppt), megbeszélés, vita	A hallgatók vetített képek bemutatását készítik a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása)

Pieter Pauwel Rubens korának és munkásságának bemutatása	Bemutatás (ppt), megbeszélés, vita	A hallgatók vetített képes bemutatót készítenek a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása)
<p>Könyvészet</p> <p>Imre Györgyi – Putnoky Istvánné – Révy Katalin – Varga Zsuzsa (szerk.): Egyetemes művészettörténet. Budapest, Park Kiadó. 1999.</p> <p>Belting, Hans: Kép és kultusz: a kép története a művészet korszaka előtt. Ford. Schulcz Katalin és Sajó Tamás. Budapest, Balassi Kiadó, 2004.</p> <p>Hans Belting: A művészettörténet vége. Atlantisz Könyvkiadó, 2007.</p> <p>Hans Belting: A hiteles kép. Képviták, mint hitviták. Fordította Hidas Zoltán. Budapest, Atlantisz Kiadó, 2009.</p> <p>Honlap: www.wga.hu</p> <p>A feladatok leírása:</p> <p>Minden hallgató két ppt bemutatót készít elő: egyet az I., és egyet a II. témakörökben, a megadott időpontokban. Ha valakinek nem alkalmas az időpont, csak akkor módosíthatja, ha személyesen egyeztet a cserét egy másik előadóval. Ha valaki nem készíti el a feladatokat és nem tartja meg a bemutatót, a szemináriumi munkára nem kap átmenő jegyet. A végső jegy az előadás anyagára vonatkozó vizsga és a szemináriumi tevékenység átlagából alakul ki. A szemináriumokon elvárás az aktív részvétel.</p> <p>I. téma: egy az előadások során nem tárgyalt festő életének és munkásságának bemutatása. A hallgatók vetített képes bemutatót készítenek a témáról (min. 30 műalkotás bemutatása). Néhány ajánlott téma a tantárgyleírásban található.</p> <p>II. téma: egy magasművészeti alkotás beszivárgása a népies (vagy populáris) kultúrába, annak felhasználása új alkotások készítéséhez. Minimum 20 feldolgozást kell bemutatni. Néhány példa az előadások keretében látható volt.</p>		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy összhangban van a más egyetemek/szakok hasonló tematikájú tantárgyak tartalmával, ugyanakkor arra is hangsúlyt fektet, hogy az általános művészettörténeti ismereteket kortörténeti, kultúrtörténeti háttérben mutassa be.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A tananyag és a vonatkozó szakirodalom ismerete	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	A bemutatott tematikák és szakirodalmuk ismerete	A hallgatók tevékenységének nyomon követése a félév alatt	50%
10.6 Minimális követelmények <ul style="list-style-type: none"> Az alapfogalmak elsajátítása A nagy folyamatok önálló bemutatásának és értékelésének a képessége Egyes művészeti alkotások értelmezésének és elemzésének a képessége Az előadásokon és szemináriumokon a jelenlét kötelező. 			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
			
08.03.2019			
Data avizării în departament	Semnătura Directorului de Departament		

11.03.2019		
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății